

Driemaal duurzaam

Kinderen leren dat het belangrijk is om duurzaam met Gods natuur om te gaan. Met behulp van excursie gaan we kijken naar deze natuur en leren ze dankbaarheid voor hetgene wat ons gegeven is.

Thema

Voor wie
9-12 jaar

Biddag & Dankdag

Duurzaamheid

Duur
60+ minuten

Economie, mens en natuur, zijn ze nog wel in balans? Als we zo doorgaan met produceren en consumeren zal de aarde op den duur geen leefbare plek meer zijn. Er is veel prachtige natuur om ons heen. We mogen daarvan genieten, maar zijn we er ook zuinig op? In dit programma gaat het over duurzaamheid. Lees meer over het thema en kies die werkvormen die bij jouw groep passen. Ga eens de natuur in, of maak een viertafel.

Om ons heen zien we vaak dat de economie voorrang krijgt op mens en natuur. Als economische duurzaamheid, ecologische duurzaamheid (het milieu) en sociale duurzaamheid (de mens) niet in balans zijn, gaat het ten koste van de leefbaarheid van onze samenleving. Welvaart betekent niet automatisch welzijn.

In het scheppingsverhaal krijgt de mens de opdracht om de schepping, de aarde, te bewerken en te bewaken. Bewerken doen we zeker, de economie draait op volle toeren, maar bewaken? Er voor zorgen dat er ook voor onze kinderen een leefbare aarde zal zijn in de toekomst?

Steeds meer kerken gaan zich daarom ook bezinnen op het thema duurzaamheid, bijvoorbeeld door middel van een duurzaamheidscan.

Op www.voetenbank.nl vind je een voorbeeld van een duurzaamheidsscan. Onder het kopje 'materiaal' staat een formulier dat speciaal voor kerken is ontwikkeld. Hiermee kun je kijken hoe groot de 'virtuele voetafdruk' is die je als gemeente op de aarde achterlaat. Natuurlijk krijg je ook tips hoe je deze 'voetafdruk' kleiner maakt (lees: het milieu minder belast).

Een duurzaamheidstest kan ook waardevol zijn voor het jeugdwerk van je kerk. Koop je je clubmateriaal bijvoorbeeld duurzaam in? Gaat de gemeente duurzaam om met de vrijwilligers die het jeugdwerk laten draaien? Download [hier](#) een duurzaamheidsquiz voor jeugdwerk.

DOEN: NAAR BUITEN!

Tijdsduur: een uur.

Nodig: vellen papier, tekenmateriaal, eventueel een (digitale) camera met printer.

Hebben de kinderen oog voor wat God laat groeien? Ga eens met ze naar buiten. Het mooiste is natuurlijk een plaats waar veel natuur is, zoals een bos of een park, maar ook langs een gewone straat zijn mooie bomen, struiken of planten te vinden.

Laat de kinderen goed rondkijken.

- Wat zien ze allemaal groeien?
- Wat vinden ze mooi en wat niet zo? Waarom?
- Denken ze er wel eens over na dat God alles laat groeien?

Elk kind maakt een kleurige tekening van de boom, bloem of plant die hij/zij de mooiste vindt. Of neem (digitale) foto's en maak een collage van het resultaat. Hang de tekeningen of foto's op in de kerk op Tip: bewaar ze om ze later in het jaar te gebruiken als een mooie illustratie bij Dankdag.

Ga je wat verder weg met de kinderen? Vergeet dan niet om voldoende vervoer te regelen.

DOEN: ROMMEL OPRUIMEN

Tijdsduur: een uur.

Nodig: afvalzakken, prikstokken of afvalgrijpers, eventueel handschoenen.

In mooie stukjes natuur zie je soms zwerfafval. Wat vinden de kinderen hiervan? Wat zou God hiervan vinden? Ga met de kinderen op pad om zwerfafval op te ruimen. Gemeentes stellen voor zulke acties graag materiaal beschikbaar. Praat na met de kinderen. Hoe vonden ze het om dit te doen? Wat voor gevoel geeft het hen?

DOEN: MAAK EEN VIERTAFEL

Tijdsduur: 30 minuten.

Nodig: een tafel en een tafelkleed; de kinderen zorgen zelf voor de rest.

Viertafels zijn populair: thuis, op school, op club of in de kerk. Een viertafel maakt feestdagen of bijbelverhalen visueel. Het is een plekje om even stil te staan bij wat er speelt en wat je belangrijk vindt. Een viertafel geeft ook houvast bij rituelen tijdens club of nevendienst, zoals bijbellezen en bidden. Wil je meer weten over viertafels, lees dan: Weg, H. van der. (2002). [De viertafel](#). Gorinchem: Narratio.

Neem een stevige tafel en zet die op een geschikte plaats. In een club- of nevendienstruimte is dat een rustig hoekje, zodat de kinderen er niet per ongeluk tegenaan stoten. In de kerk is dat een opvallende plaats, zodat de tafel voor iedereen goed te zien is. Zorg voor een geschikte ondergrond, bijvoorbeeld een tafelkleed. Hierbij kun je rekening houden met de kleuren van het seizoen of van het kerkelijk jaar. Praat met de kinderen over wat er op de viertafel zou passen. Waar denken ze aan bij een bepaalde feestdag of een bepaald verhaal? Wat hebben ze zelf meegemaakt?

Laat de kinderen zelf dingen meenemen om op de tafel te plaatsen. Alles is mogelijk: iets uit de natuur, kaarsen of een kinderbijbel; maar ook persoonlijke zaken als foto's, een geboortekaartje of een rouwkaart. Ook eigen knutselwerkjes passen prima op de tafel.

Tip: maak regelmatig foto's van de tafel. Kijk aan het einde van het jaar terug hoe die steeds verandert.

DOEN: KRINGGESPREK

Tijdsduur: dertig minuten

Nodig: bijbel, vellen papier, pennen, kleurpotloden of stiften.

Lees Lucas 17: 11-19 voor. Jezus geneest tien melaatse mannen, maar slechts één komt terug om Jezus te bedanken.

Vragen:

- Wat vinden de kinderen van dit verhaal?
- Wat valt hen op?
- Wat vinden ze van de reactie van Jezus?
- Hoe zouden ze zelf reageren?

De kinderen tekenen een TOP 5 van dingen waar ze zelf heel blij mee zijn. Zijn ze daar dankbaar voor? Hoe laten ze dat aan God merken?

DOEN: DANKLIED

Tijdsduur: vijftien minuten

Nodig: pennen en papier, eventueel een flapover met een markeerstift.

Een toepasselijk lied voor Dankdag is 'Dank u voor deze nieuwe morgen'. Dit lied staat in veel bundels.

Zing het lied met de kinderen. Waar zijn de kinderen zelf dankbaar voor? Laat de kinderen wat dingen opschrijven (of gebruik wat in het kringgesprek naar voren kwam).

Maak dan samen enkele nieuwe coupletten en schrijf die op een bord of een flapover en zing het lied opnieuw. Bedenk met oudere kinderen ook een nieuwe uitvoering, bijvoorbeeld een rap-versie.

